

وزارت آموزش و پرورش

معاونت آموزش متوسط

دفتر آموزش های فنی و حرفه ای - دفتر آموزش های کاردانش

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک

نتیوه نامه

نظارت و راهنمایی آموزشی با رویکرد کلاس درس محور

(با تاکید بر نقش سرگروه و هنرآموزان همتا)

کد شیونامه SH201

در تهیه این شیوه نامه ، از شیوه نامه های دبیرخانه کشوری کیفیت بخشی به فرآیند نظارت و راهنمایی آموزشی استفاده شده است.

سال تحصیلی ۹۸-۹۷

مقدمه

رویکرد برنامه های درسی و تربیتی « فطرت گرایی توحیدی » است و اتخاذ این رویکرد به معنای زمینه سازی لازم جهت شکوفایی فطرت الهی دانش آموزان از طریق درک و اصلاح مداوم موقعیت آنان به منظور دست یابی به مراتبی از حیات طیبه است. تربیت یکپارچه عقلی ، ایمانی ، عملی و اخلاقی دانش آموزان به گونه ای که بتوانند موقعیت خود را نسبت به خود ، خدا ، دیگر انسان ها و نظام خلقت به درستی درک و توانایی اصلاح مستمر موقعیت فردی و اجتماعی خویش را کسب کنند از اهداف کلی برنامه های درسی و تربیتی است. از طرفی پیچیدگی امر تدریس ، نیازها و انتظارات جدید دانش آموزان و اولیاء و گسترش قلمرو مهارت های استفاده از تجهیزات ، روش ها و فنون تدریس لازم است که معلمان از اثر بخشی و توانمندی لازم برخوردار باشند. لذا ضرورت دارد سرگروه های درسی با حفظ شان معلم بر نحوه عملکرد معلمان در کلاسهای درس به منظور تحقق اهداف برنامه درسی و تربیتی نظارت و راهنمایی کلاس درس محور داشته باشند.

مستندات قانونی

- ۱- راهکار ۸/۶- تقویت شایستگی های حرفه ای و اعتقادی معلمان
- ۲- راهکار ۱۱/۶- استقرار سازوکارهای ارتقای توانمندی های معلمان
- ۳- راهکار ۱۱/۷- توسعه زمینه پژوهشگری و افزایش توانمندی های حرفه ای به شکل فردی و گروهی

اهداف

- ۱- آگاه کردن برخی از دبیران از روشهای نوین تدریس
- ۲- نیازسنجی برگزاری کارگاههای بازآموزی
- ۳- اصلاح و بهبود فرآیند یاددهی یادگیری

مخاطبین

سرگروه های درسی و هنرآموزان رشته الکتروتکنیک ، الکترونیک فنی و کاردانش

۱- انتخاب یک هنرستان هدف (ترجیحا ضعیف) در مناطق محل خدمت سرگروه آموزشی برق و الکترونیک استان و دو هنرستان دیگر در سایر مناطق استان مطابق شرایط زیر :

- سرگروه می تواند از نظر کارشناسان آموزشی یا مدیران هنرستانها در این انتخاب استفاده کند.
- سرگروه باید از همکاری و علاقه هنرآموزان هنرستان مجری برنامه اطمینان کامل داشته باشد و تحت هیچ شرایطی نظارت با بی میلی هنرآموزان انجام نشود.
- برگزاری کارگاه آموزشی نظارت کلاس درس محور برای هنرآموزان و مدیر هنرستان مجری طرح
- نظارت به صورت همتا در بین هنرآموزان هم رشته که در یک واحد آموزشی فعالیت می نمایند انجام می گردد. ولی مشارکت هنرآموزان هم رشته ی سایر هنرستان های آن شهرستان/ ناحیه/ منطقه نیز بلامانع می باشد.
- سرگروه آموزشی در شهرستان محل خدمت، رکن اصلی اجرای نظارت کلاس درس محور می باشد.

۲- نظارت نظام مند از مدارس هدف

- براساس فرآیند نظارت کلاس درس محور و با در نظر گرفتن آیتم های پیشنهادی در نمون برگ مندرج در شیوه نامه و با توجه به اهداف برنامه درسی ملی که تاکید بر یادگیری و ارزشیابی شایسته محور دارد از دو منظر تخصصی و عمومی نظارت کلاس درس محور را به عمل آورند.
- سرگروه و هنرآموز مجری طرح باید با توجه به **چرخه نظارت کلاس درس محور**، نظارت را انجام دهد. (جزوه کارگاه نظارت کلاس درس محور مندرج در سایت دبیرخانه دقیق مطالعه شود.)
- تاکید می شود ناظرین هنگام مشاهده کلاس درس ضمن توجه به معیارهای موجود در فرم های **ضمیمه** از آن ها در حضور معلم و دانش آموزان استفاده ننموده و فرم ها را صرفا به منظور اطلاع خود از معیارهای یک تدریس خوب و استاندارد لحاظ نمایند.

۳- مقایسه پیشرفت تحصیلی مدارس هدف

میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مدارس هدف در قبل و بعد از اجرای طرح نظارت تعیین گردد ، می توان با کمک هنرآموز از دو امتحان مستمر استفاده کرد .

۴- گزارش اطلاعات بازدیدهای کلاس درس محور

پس از اتمام کار مطابق فرم شماره یک پیوست همین شیوه نامه (آیتم هایی که باید در تدوین گزارش نظارت کلاس درس محور موثر رعایت شود) ، گزارش تکمیل و پس از امضا توسط مدیر هنرستان به دبیرخانه ارسال شود.

نقویم اجرایی نظارت کلاس درس محور ۹۸ - ۹۷

تاریخ انجام	عناوین فعالیت ها
حداکثر تا ۹۷/۰۹/۱۵	ارسال شیوه نامه به مناطق توسط سرگروه های استانی
حداکثر ۹۸/۰۲/۲۰	ارسال گزارش های نظارت کلاس درس محور توسط سرگروه های استانی
حداکثر تا ۹۸/۰۳/۱۰	ارزیابی مرحله کشوری
حداکثر تا ۹۸/۰۳/۳۱	اعلام نتایج کشوری و ثبت اسامی برگزیده در سایت دبیرخانه

امتیازات :

صدور تقدیر نامه وزارتی و اهدای هدایا برای رتبه های برتر توسط دبیر خانه کشوری

فرم شماره یک : آیتم هایی که باید در تدوین گزارش نظارت کلاس درس محور موثر رعایت شود.

ردیف	موارد	توضیحات
۱	درج مشخصات محل اجرای طرح نظارت کلاس درس محور	شهرستان / شهر* منطقه / ناحیه* نام و آدرس کامل و شماره تماس محل اجرای طرح نظارت کلاس درس محور (آموزشگاه مربوطه) ، پایه ، درس.
۲	درج مشخصات ناظر	نام و نام خانوادگی* کد پرسنلی* استان* شهرستان / شهر* منطقه / ناحیه.
۳	مشخصات اثر	تعداد صفحات حداکثر ده صفحه با قلم ۱۴ Bnazinin
۴	قالب تجربه	تجربه کسب شده باید مربوط به سال جاری باشد.
۵	رعایت چرخه نظارت کلاس درس محور	فرایند نظارت کلاس درس محور از جمله کنفرانس قبل از مشاهده ، مشاهده اول ، کنفرانس پس از مشاهده و مشاهده دوم در اثر به صراحت بیان شده باشد.
۶	ماهیت تجربه	تجربه منجر به تغییر روش تدریس یا تغییر رفتار در یاددهی - یادگیری شده باشد.

فرم شماره دو : همکاران می توانند هنگام مشاهده کلاس درس آیتم های زیر را مدنظر داشته باشند

ردیف	عوامل عملکردی
۱	آراستگی ظاهر، اشتیاق، نشاط و انگیزه معلم
۲	داشتن طرح درس مکتوب
۳	رعایت بودجه بندی
۴	بررسی تکالیف مرتبط با درس جدید (تکالیف پیش نیاز برای یادگیری بهتر درس)
۵	توجه به حضور و غیاب دانش آموزان
۶	مدیریت کلاس و برقراری نظم
۷	مشارکت دادن دانش آموزان در فرآیند تدریس و فعال سازی تفکر در آن ها
۸	مدیریت مناسب زمان در تدریس
۹	جمع بندی مناسب تدریس (توسط معلم یا دانش آموزان) و ارائه توضیحات تکمیلی
۱۰	تعیین تکالیف مناسب (تمرینی ، آماده سازی ، بسطی ، خلاقیتی ، پژوهشی و....)
۱۱	تسلط کافی معلم بر موضوع درس
۱۲	استفاده از لباس کار در کارگاه
۱۳	آشنایی با شیوه کار ابزار های کارگاهی و مهارت در استفاده از آن ها
۱۴	استفاده از تکنولوژی آموزشی
۱۵	رعایت نکات ایمنی در انجام کار عملی

توجه مهم: شایان ذکر است فرم های شماره یک و دو خارج از کلاس درس تکمیل و در فرایند حضور همکار ناظر، به غیر از مشاهده به هیچ وجه از هیچ کدام از عمل و عکس العمل های هنرآموز نت برداری، عکس برداری و یا هر مستند دیگری انجام نگردد.